

Papaver L. (Mak) Eaton

rodzina Papaveraceae Juss

Rodzaj rodzimy dla Eurazji, Afryki i Ameryki Północnej. Zalicza się do niego ok. 120 gatunków. Gatunkiem typowym jest *Papaver somniferum* L. Rośliny jednoroczne, dwuletnie i byliny. Zawierają biały sok mleczny i trujące alkaloidy. Są roślinami oleistymi. Liście pierzastodzielne, duże, pojedyncze kwiaty na długich szypułkach o zróżnicowanych barwach – od białego poprzez różowy do ciemnopurpurowego, żółty, fioletowy, owoce tzw. makówki - wielonasienna torebka (puszka), przykryta wieczkiem z wyschniętego znamienia słupka.

Gatunki flory Polski:

- *Papaver burseri* Crantz (syn. *P. alpinum* L.) - mak alpejski, mak Bursera,
- *Papaver argemone* L. - mak piaskowy – antropofit zadomowiony,
- *Papaver rhoeas* L. - mak polny – antropofit zadomowiony,
- *Papaver hybridum* L. - mak pośredni, m. mieszańcowy – efemerofit,
- *Papaver dubium* L. - mak wątpliwy – antropofit zadomowiony.

Gatunek uprawiany: *Papaver orientale* L.- mak wschodni

***Papaver orientale* L. (Mak wschodni)** czasem nazywany jest makiem tureckim. Pochodzi z Kaukazu i Iranu, gdzie rośnie na skalistych, suchych, zadarnionych górskich terenach. W Polsce jest uprawiany jako roślina ozdobna, czasami dziczejąca. Wytwarza gruby, mięsisty i głęboko sięgający korzeń palowy (do 1m). Jest to bylina rozetowa - na powierzchni tworzy szeroką kępę (czasem wymaga podpierania). Łodyga rośliny

Papaver L. (Mak) Eaton

rodzina Papaveraceae Juss

jest prosta i wzniesiona, o wysokości do 90 cm, (u odmian ozdobnych nawet do 120 cm), odstająco owłosiona i jednokwiatowa. Liście duże, głęboko wcinane, głównie odziomkowe - łodygowe są nieliczne i mniejsze. Są pierzastodzielne i również mocno owłosione. Po przekwitnięciu liście powoli zanikają (zasychają). Dopiero jesienią pojawiają się nowe rozety liści. Kwitnienie maków przypada na początku lata (V-VI). Kwiaty typowe, czerwone (u odmian mogą być w innych barwach od łososiowo-różowego do wiśniowo-czerwonego), duże o średnicy do 15 cm, osadzone pojedynczo na sztywnej łodydze. U nasady płatków posiadają czarną plamę. Owoce - typowe dla maków - makówki. Istnieją liczne mieszańce. Niemal wszystkie uprawiane odmiany są mieszańcami maku wschodniego z makiem przykwiatkowym.

Maki wymagają stanowiska nasłonecznionego, suchego i ciepłego. Gleba powinna być sucha, lekka i żyzna, dobrze zdrenowana. Nie tolerują mokrych miejsc ani ciężkiej gleby, gdyż w takich warunkach gniją ich grube, palowe korzenie. W naszym klimacie są niezupełnie wytrzymałe na mrozy. W związku z tym należy je okrywać, zwłaszcza w pierwszym roku po posadzeniu. Ze względu na swój system korzeniowy nie lubi przesadzania (grube, kruche i długie korzenie). Po przekwitnięciu dobrze jest przyciąć pędy, aby pobudzić roślinę do ponownego wzrostu. Są dość żarłoczne i dobrze jest regularnie zasilać je nawozami mineralnymi. Nadaje się jako roślina ozdobna na rabaty, do grup ogrodowych i parkowych. Należy przy wyborze miejsca uwzględniać zasychanie liści po przekwitnięciu - tworzenie pustych miejsc. Stosowane są też na kwiat cięty - są bardzo dekoracyjne, lecz nietrwałe. Aby przedłużyć trwałość wazonie, ścina się je w pękach i końce łodyg zanurza na kilka minut w gorącej wodzie. Rozmnaża się je z sadzonek korzeniowych oraz przez siew nasion.